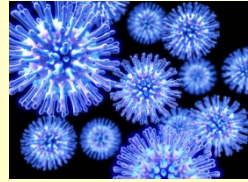
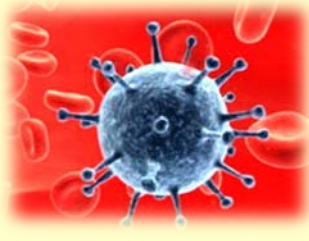
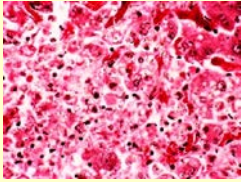

VİRUS HEPATİTLƏRİ

Virus hepatitləri-müxtəlif yollarla ötürülən, qaraciyərin zədələnməsi ilə səciyyələnən infeksiyon xəstəliklər qrupu olmaqla dünyada ən geniş yayılmış xəstəliklər sırasındadır.

Törədiciləri: Virus hepatitləri müxtəlif ailələrə mənsub viruslar tərəfindən törədilir. Onlar latın əlifbasının hərfləri ilə işarə olunur və ən çox yayılanları **A, B, C** virus hepatitləridir.

Növləri:

A virus hepatitinin törədiciləri *Picornaviridae* ailəsinə mənsubdur, xarici faktorların təsirinə olduqca davamlıdır. Qaynama zamanı 5 dəq ərzində məhv olur. Otaq şəraitində quru mühitdə 1 həftə, suda 3-10 ay qalır.

E virus hepatitinin-virus ailəsi müəyyən edilməmişdir. **A** virus hepatiti ilə müqayisədə xarici mühitin müxtəlif amillərinə qarşı az davamlıdır.

B virus hepatitinin törədicisi *Hepadnaviridae* ailəsinə mənsubdur. Aşağı və yüksək temperatura, kimyəvi və fiziki təsirlərə dözümlülüyü ilə digər növlərdən fərqlənir. Otaq şəraitində 3 ay, soyuducuda 6 il, donmuş halda 15-20 il yaşayır. Ancaq 30 dəq müddətində qaynadıqda məhv ola

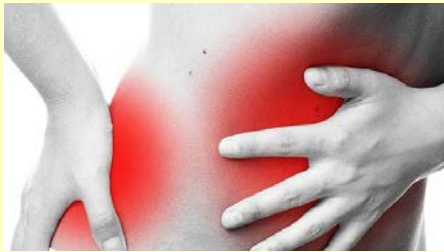
bilər. Virus bütün dezinfeksiyaedici vasitələrə qarşı çox davamlıdır. Avtoklavda 120°C -də 5 dəq, quru buxarda 160°C 2 saat ərzində zərərsizləşir.

C virus hepatiti – *Flaviviridae* ailəsinə aid virusdur.

B virus hepatitinin törədicisi ilə müqayisədə xarici təsir faktorlarına qarşı daha az dözümlüdür və qaynatma zamanı 2 dəqiqədən sonra məhv olur.

A və **E** virus hepatitləri ilə yoluxma fekal-oral mexanizmlə baş verir. Yoluxma əsasən su, ərzaq və məişət-təmas yolu ilə olur. Sarılıqsız və gizli formalı xəstələr epidemioloji cəhətdən daha çox təhlükəlidirlər. Virusun nəcislə xaric olması inkubasiya dövrünün 2-ci dövründə baş verir və yüksək yoluxuculuq inkubasiya dövrünün axırını 7-10-cu günü və sarılıqönü dövrdə olur. Xəstə saraldıqda, artıq, o yoluxucu olmur. **A** virus hepatiti ilə əsasən uşaqlar, **E** virus hepatiti ilə əsasən böyüklər xəstələnir.

B, **C** və **D** virus hepatitləri parenteral yolla ötürülür. Müxtəlif tibbi müdaxilə və müayinələr, məişət zədələnmələri, üzqırıxma, manikur və pedikür, pirsinq, sünnet əməliyyatı, dəridöymə zamanı digər yoluxmuş şəxslərin qanının qalığı olan alətlərin istifadəsi yoluxmaya səbəb ola bilər.

Bu viruslara yoluxmada qan və onun preparatları, müxtəlif orqanların köçürülməsinin böyük rolu var. Virus hepatitləri

stasionar və poliklinikalarda, hemodializ, qan köçürmə mərkəzlərində, ginekologiya, stomatologiya, cərrahiyyə şöbəsinin işçiləri və orada müalicə olunan xəstələr arasında daha çox təsadüf olunur. Hepatit B ilə xəstə anadan və cinsi yolla yoluxma göstəriciləri Hepatit C-yə nisbətən yüksəkdir. Hepatit C iynədən istifadə edən narkomanlarda daha çox müşahidə olunur.

ANA SÜDÜ HEÇ VAXT YOLUXUCU OLMUR!

Xəstəliyin inkişaf prosesi

A və E hepatitlərinin törədiciyi insan orqanizminə mədə-bağırsaq traktının selikli qişasından daxil olur, qanla qaraciyərə daxil olur və qaraciyər hüceyrələrinə yayılır və onları zədələyir. Tezliklə immunitet yaranır, virus zərərsizləşir, zədələnmiş hüceyrələr və viruslar orqanizmdən xaric olur. A virus hepatitindən sonra törədiciyə qarşı

ömürlük immunitet yaranır, keçirilmiş E hepatitindən sonra immunitet davamsız olur və təkrar yoluxma mümkündür.

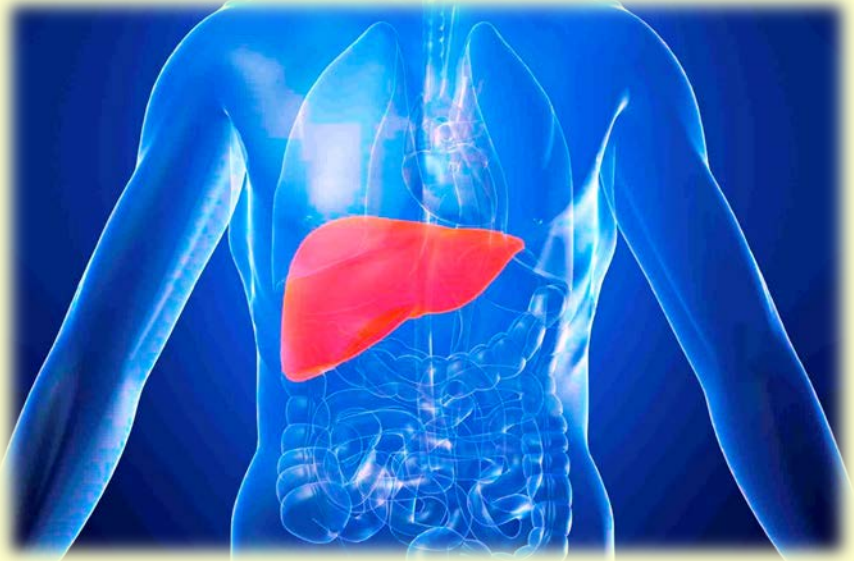
Qana düşmüş **B** hepatiti virusu qaraciyərə keçərək qaraciyər hüceyrələrini zədələmədən qaraciyəri əhatə edir. Ən çox qarın venası ətrafında və mərkəzi paycıqlarda yığılır. Viruslara qarşı lazımi müdafiə reaksiyası olan mühitə reaksiyası olan orqanizmin limfositləri zədələnmiş hüceyrələri dağdır və virus qaraciyər toxumasından xaric olur. Belə halda xəstə B virus hepatitinin kəskin formasının orta ağırlıq dərəcəsini keçirir, sağalma baş verir və xəstədə möhkəm immunitet yaranır.

Orqanizmin müdafiə reaksiyası zəif olduqda və ya heç olmadıqda isə viruslar orqanizmdə aylarla və daha çox (illərlə, 10 illərlə, ömürlük) yaşayır. Xəstəlik simptomsuz və ya gizli şəkildə inkişaf edir, nəticədə virusun daşıyıcılığı, xroniki hepatit və ardınca qara ciyərin sirrozu və xərçəngi baş verə bilər. Belə hal B virus hepatiti hadisələrinin təxminən 5-10%-də müşahidə olunur.

D virus hepatiti adətən **B** virus hepatitinə qoşulur və onunla birlikdə gedərək qaraciyərin hüceyrələrini zədələyir və çox hallarda prosesi kəskin surətdə aktivləşdirir.

C virus hepatiti, qaraciyər hüceyrələrinə d ş r k, onları zədələyir. Xəstəliyin sarılıqla müşayiət edilən formalarında **A** virus hepatitində olduđu kimi orqanizm virusdan tez azad olunur. Xəstəliyin sarılıqsız, subklinik formaları isə stasionar müalicəyə cəlb edilmədikdə əksər hallarda xroniki hepatitin, qaraciyər sirrozunun v  x r nginin yaranmasına səbəb olur. **C** hepatitindən sonra immunitet yaranmır, təkrar yoluxma bař verə bilir.

Virus hepatitlərinin əlamətləri:

Ağırliq dərəcəsinə görə virus hepatitlərinin sarılıqlı, sarılıqsız, simptomsuz, gizli formaları ayırd edilir.

A virus hepatiti .

İnkubasiya dövrü orta hesabla 15-30 gündür. Sarılıq önu dövr 5-7 gün davam edir. Xəstəlik qəflətən 38-39⁰C qızdırma ilə başlayır,1-3 gün müddətində davam edir. Qripəbənzər əlamətlər-baş ağrısı, ümumi zəiflik, halsızlıq, əzələ və oynaq ağrıları, yuxululuq, narahat gecə yuxusu ilə başlayır. İlk gündən iştahanın itməsi, ürəkbulanma, epiqastral və sağ qabırğa altında ağrı və ağırliq hissi qeyd edilir. 2-4 gündən sonra sidiyin rəngində dəyişiklik müşahidə olunur. Sidiyin rəngi pivə və ya tünd çay rəngində olur. Nəcis rəngsizləşir. Skleranın saralması, xəstəliyin növbəti atadiyasına keçdiyini göstərir.

Sarılıq dövrü 7-15 gün uzanır. İlk növbədə ağzın selikli qişası və sklera, sonra isə dəri saralır.

A virus hepatitli xəstələrin 90%-i 3-4 həftə ərzində tam sağalır. 10% xəstələrdə isə A hepatiti uzun sürən formaya keçir, 3-4 ay davam edir, lakin xroniki hepatit inkişaf etmir.

E virus hepatitinin kliniki əlamətləri əsasən A hepatitində olduğu kimidir. Lakin, A hepatitindən fərqli olaraq xəstəliyin başlanğıc dövründə qızdırma reaksiyası aşkar özünü çox biruzə vermir, sarılıq dövründə isə ümumi intoksikasiya əlamətləri azalmır. E hepatitinin ağır formaları əsasən hamilələrdə təsadüf edilir. Belə ki, E hepatiti ilə xəstələnən hamilə qadınlarn 20-25%-də xəstəliyin çox ağır gedişi qara ciyərin nekrozu, kəskin qara

ciyər ensefalopatiyası, kəskin böyrək çatışmazlığı kimi fəsadlar törətməklə, qıcolmalar, ürəkgetmələr və ölümə səbəb ola bilər.

B virus hepatitinin inkubasion dövrü 42 gündən 6 aya qədər davam edə bilər. Sarılıqönü dövr 7-12 gün və daha çox çəkir. Qanköçürmə ilə əlaqədar olduqda bu dövr daha az ola bilər. Xəstəlik, əksər hallarda tədricən ümumi zəiflik, baş ağrıları, halsızlıq, üşütmə ilə başlayır. Xəstələrin 20-25%-ində səhər və axşam saatlarında oynaq-əzələ ağrıları müşahidə olunur. 10% xəstələrdə dəri qaşınması olur. İlk gündən üşütmə, yüksək qızdırma, iştahanın itməsi, ürəkbulanma, xörək iyindən iyirənmə kimi ümumi intoksikasiya cə dispepsiya sindromlarına uyğun kəskin əlamətlər də ola bilər. Getdikcə xəstənin vəziyyəti pisləşir, sağ qabırğa altında ağrı və ağırlıq hissi artır, qusma çoxalır, yuxu pozulur. Bu dövrün axırına yaxın sidik tündləşir, nəcis rəngsizləşir. **B virus hepatiti** inadlı dəri qaşınması, məxmərək səpgisi, sağ qabırğa altında güclü ağrılarla da başlaya bilər.

Xəstələrin bir qisminə sarılıq dövründə yuxarıda sadalanan əlamətlərdən əlavə, damaq qansızmaları, burun qanaxmaları olur. Bu dövrün müddəti xəstəliyin ağırlığından asılı olaraq 1-3 həftə davam edir.

B virus hepatitinin sağalma dövrü uzun sürür, bəzən 1,5-3 ay çəkir. Bu dövrdə əlamətlərin tədricən sönməyinə baxmayaraq, xəstənin halsız vəziyyəti davam edir. Tam sağalma 70% xəstələrdə olur. Qalan hallarda isə xəstənin qaraciyərinin böyüməsi və qanda dəyişikliklər kimi qalıcı əlamətlər müşahidə olunur. Bundan əlavə, ödcıxarıcı yolların və ya mədəaltı vəzin zədələnməsi, qida qəbulu ilə

əlaqədar sağ qabırğaaltı və kürəkaltı sahələrdə ağrılar qeyd olunur.

Sarılıqsız formada zəiflik, üşütmə, yorğunluq, iştahanın itməsi, ağızda acılıq hissi özünü göstərir. Baxış zamanı qaraciyərin böyüməsi, laborator tədqiqatlarının nəticələrinə görə qanın bioloji göstəricilərinin dəyişməsi aşkar olunur.

Xəstəliyin bu formaları xroniki hepatitin yaranması üçün əlverişlidir.

C virus hepatiti. İnkubasiya dövrü orta hesabla 2-3 ay çəkir. Əksər hallarda gizli keçən xroniki formada olur, qaraciyərin sirrozu və xərçənginə gətirib çıxara bilir. C hepatitinin simptomları B hepatiti ilə oxşardır.

Müalicəsi.

Virus hepatitlərinin əsas terapevtik müalicəsi ilə bərabər pəhriz, yataq rejimi, çoxlu mayelərin, C və B qrup vitaminlərinin qəbulu vacibdir. Xəstələrə ancaq təbii ehtiyaclar üçün yataqdan qalxmağa icazə verilməlidir.

Yaxın 3 ay ərzində idman məşğələləri, yorucu işlər, gecə növbəsində işləmək məsləhət görülmür. Pəhriz 5 nömrəli pəhriz masası xərəklərindən təşkil olunur. Ət suyu,

ədviyyatlar, yağda qızardılmış yeməklər, piy, müxtəlif şorabalar, kofe, şokolad, tünd çay qadağan edilir.

Gün ərzində 2-3 litrə qədər meyvə şirələri, şirin çay, kompot, mineral su içilməlidir. Orqanizmin zülal ehtiyacı mal və quş əti, balıq, yumurta ağı hesabına ödənilir. Süd və süd məhsulları, xüsusilə kəsmik, duzsuz pendir yemək olar, duz məhdudlaşdırılmalıdır.

Düyü, un məmulatları, yarmalar, kartof geniş istifadə oluna bilər. Çörək boyat olsa yaxşıdır. Bal, doşab, mürəbbə və cəmlər də xeyirlidir.

Profilaktikası.

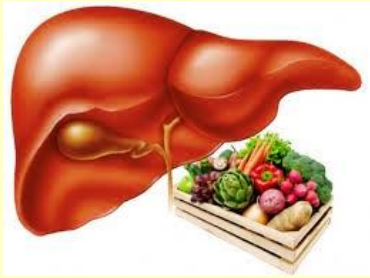
Şəxsi gigiyena vərdişlərinin gözlənilməsi, su və ərzaq məhsulları üzərində ciddi sanitariya nəzarəti, milçəklərə qarşı mübarizə A virus hepatitinin profilaktikasında əsas tədbirlərdir.

Xəstələr azı 28 gün sağlam şəxslərdən ayrı saxlanmalı, ocaqda tamamlayıcı və cari dezinfeksiya aparılmalıdır.

Təmasda olanlar 35 gün həkim müşahidəsində qalmalı, qaraciyərin ölçüləri, qanda fermentlər yoxlanmalıdır.

B virus hepatiti xəstəliyinin təbii yollarla yayılmasına qarşı mübarizədə xəstələrin və virus gəzdiricilərin erkən aşkar edilməsi, qan və onun preparatlarının ciddi nəzarətdən keçirilməsi, tibbi müdaxilələrin birdəfəlik alətlərlə və əlcəklərlə icra olunması, təkrar işlədilən alətlərin dəqiq sterilizə edilməsi böyük rol oynayır. Fərdi kosmetoloji vasitələrin – üzqırخان, dırnaq kəsən, diş fırçası, dəri və selikli qişaların zədələnməsinə səbəb ola bilən fərdi vasitələrin gigiyena qaydalarına əməl edilməklə istifadəsinin profilaktik əhəmiyyəti də böyükdür.

Vaksinasiya.

Yalnız **A** və **B** virus hepatitlərinə qarşı vaksin mövcuddur. A hepatitinə qarşı vaksini 1 dəfə vurduqda bir

illik, 6 aydan sonra təkrar vurduqda isə daha uzun müddətə davamlı immunitet yaranır.

A hepatitinə qarşı vaksinlər mövsüm qabağı dövrlərdə və xəstəliyin çox yayıldığı yerlərə səyahətdən qabaq tətbiq olunmalıdır.

B hepatitinə qarşı vaksin bu qaydada edilir: uşaq doğulduqdan sonra ilk 12 saat ərzində birinci vaksin, 1 ay keçmiş ikinci və birinci vaksindən 6 ay keçmiş üçüncü vaksin vurulur.

B hepatitinə yoluxma riski yüksək olan parenteral narkomanlar, əxlaqsız həyat təzi sürənlərin də vaksinasıya olunması məqsədəuyğundur.

Vaksin dəri daxilinə və ya əzələyə yeridilir və 30, 180 gündən sonra təkrarən vurulur.

Bu yolla 5-6 illik immunitet yaratmaq mümkündür.

***C virus hepatitinə qarşı
vaksin hələ yoxdur.***

B, C, D virus hepatitlərin profilaktikası:

- narkotik maddələr qəbul etməmək;
- inyeksiya zamanı birdəfəlik iynələrdən istifadə etmək;
- təsadüfi cinsi əlaqələrdən çəkinmək;
- cinsi əlaqə zamanı prezervativdən istifadə etmək;

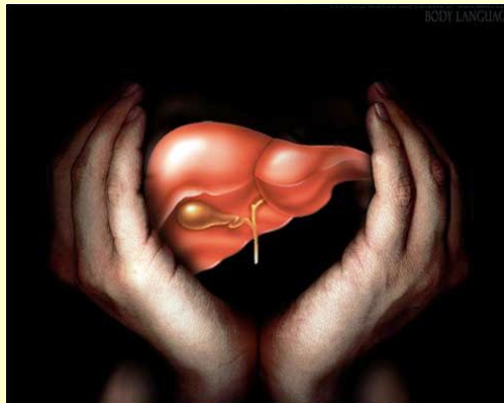
- başqasının fərdi gigiyena vasitələrindən (diş fırçası, üzqırخان və s.) istifadə etməmək;
- Bərbərxana və gözəllik salonlarında təcrübəli ustanın xidmətlərindən istifadə etmək;
- B hepatitinə qarşı peyvənd olunmaq.

Məlumat üçün :

Azərbaycanda əhalini virus hepatitindən müdafiə etmək, xəstəliyə yoluxmuş xəstələrin müayinə və müalicəsi, vəziyyətinin yaxşılaşdırması məqsədilə Səhiyyə Nazirliyinin nəzdində təşkil olunmuş kommissiya fəaliyyət göstərir.

Şəhər və rayon səhiyyə müəssisələrində virus hepatiti xəstələrinin diaqnozunu dəqiqləşdirmək məqsədilə müayinə planı təsdiq olunub, tibbi avadanlıqla və dərmanlarla təmin edilib.

Statistik məlumata əsaslanaraq əvvəlki illər ilə müqayisədə son illər virus hepatinə yoluxma sayı azalmışdır.

TƏBLİGAT VƏSAİTLƏRİ

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

BU, HEPATİTDİR...

BU BARDƏB BİL, ONUNLA MÜBARİZƏ APAR.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
hepatit.ile.mubarize.onunla.apar

Yoluxmanın ilkin əlamətləri hansılardır?

Xəstəliyin ilkin əlamətləri hamı İV, həm də hepatit B, C üçün eynidir: ümumi zəiflik, baş ağrıları, ürəkbulanma. Bu əlamətlər qrip və ya soyuqdayıma zəmanə olan əlamətləri xatırladır. Bundan əlavə, qusma, öskürək, zökmə, temperaturun qalxması kimi əlamətlər də ola bilər.

Viruslara yoluxmaqla bağlı şübhələr sənə narahət edirsə, nə etməli?

İV-dən və hepatitdən qorunma qaydalarına əməl etmədiyini üçün heyecan keçirirsən, onda vaxt itirmədən məsləhət üçün tibb müəssisəsinə müraciət et!

İV-ə bağlı sualın yaranarsa, Respublika QİCS-ə Mübarizə Mərkəzinin qaynar xətinə və İnam telefonuna zəng et!

QAYNAR XƏTTİ: (012) 408-79-74

İnam telefonu: (012) 594-99-24

Anonimliyi zəmanət verilir!

Bu kitab Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 7 fevral tarixli 1251 nömrəli fərmanı ilə bəslənmiş "Həpatitlə mübarizə 2011-2016-cı illər üçün Dövlət Proqramı"nın həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin Dövlət Fəxr Mükəmməli və İctimai Qaynaqların (əsas) İdarəsi tərəfindən və Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin rəhbərliyi və koordinasiyası ilə Azərbaycan Respublikası QİCS-ə Mübarizə Mərkəzi və Səhiyyə Xidməti və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən hazırlanmışdır.

Baki, AZ1122, H.Zeynəddin Məg. 96
Tel: 012-594-99-24, Fəks: 428-52-85
office@snm.az, www.snm.az

İV və HEPATİT B, C bunları bilmək vacibdir!

VİRUS HEPATİTLƏRİ

Hepatit – viruslar tərəfindən törədilən və qaraciyəri zədələyən infeksion xəstəliklər qrupuna aiddir.

BİZ NECƏ YOLUXURUQ?

Hepatit A yoluxmuş su, qida məhsulları ilə və meşoət təmas yolu ilə yoluxur. Xəstəliyin mənbəyi xəstə və virus gəzdirən insanlardır. Hepatit A – antroponoz bağırsaqla infeksiyasıdır. Əsas itirilmə yolu fekal-oral yollardır.

Xəstəlik özünə, hərərət artdması və qaraciyər nahiyəsində ağrılarla başlayır. Kəskin formada inkişaf etdikdə isə sarılıq, qaraciyər nahiyəsində ağrıların artdması müşahidə olunur.

"B" və "C"

Hepatit B (HBV) və C (HCV) başqa şəxsin iltiqli, diğ fırçandan istifadə etdikdə, dərvi və səliki qışanm qeyri steril cihazlar və aletlərlə zədələnməsi və cinsi əlaqə vasitələri yoluyla. Hepatit B virus inkubasiya dövrü başlayır və çox zaman kəskin infeksiya xarakterində inkişaf edir. Virus orqanizmə parenteral yolla, məxtəlif cərrahi müdaxilələr, qan və onun əvəz edən preparatların verilməsi, yaxşı sterilizasiya olunmamış aletlər vasitəsilə dəlil olmur.

Hepatit A və ya sarılıqla yoluxanda çox hallarda insanlar sağdır, hepatit B və C ilə yoluxanlar çətinlik çəkirlər.

Hepatit B və C-dən necə qorunmalı?

- İnyeksiya zamanı steril spri və iynələrdən istifadə etməli.
- Saxsı giyəyə vasitələrdən fərdi istifadə etməli.
- Təsəllifli cinsi əlaqələrdən kənar olmalı.
- Müxtəlif peftiklər, tük qırmaq, pilsinq, tatnaj zamanı təcrübəli ustamın xidmətlərindən istifadə etməli (birdəfəlik iynə və aləklərdən, dezinfeksiya olunmuş aletlərdən istifadə etməli).
- Hepatit B-yə qarşı peyvənd olunmalı.

Səhiyyə Nazirliyi, Respublika Xidməti və Epidemiologiya Mərkəzi
Həq Qaynaqlar Mərkəzi, 14-01003

Hesab edirik ki, xroniki hepatit-ə mübarizə əgilsəzmişdir? Bu belə deyil. Belə xəstəlikləri diqqətsiz buraxmaq təhlükəlidir, həm də ki, tibb rəhbərliyi lazımdır kişif edilsin.

Hepatit – viruslar tərəfindən törədilən və qaraciyəri zədələyən infeksion xəstəliklər qrupuna aiddir.

Hepatit A və ya sarılıqla yoluxanda çox hallarda insanlar sağdır, hepatit B ilə yoluxanlar çətinlik çəkirlər.

10-15% xəstələrdə xəstəlik xroniki formaya keçir. Xəstəlikdən kəskin hepatit xəstəlikdən əksər insanalarda münimət formalar. Hərçənin 5-8 il vaxtda hepatit B-yə yoluxmaqla qarşın effektiv vaxtına məvəduddür. Dəha təbii ki – hepatit C-də, O, uzun müddət simptomuz sürə bilər, nəticədə təxəllüs mənki həkimə gəc müraciət edər, zənn də müəyyən qorunma ətrafı ruxdurda bilər. Hərçənin bu xəstəlik 50-70% hallarda xroniki formaya keçir. Hepatit C-yə qarşı vaxtın hələ yoxdur.

Virus müalicəyə və orqanizmə yerini dəyişməyə qabiliyyəti mətləkdir. Ömür qaraciyərini zədələyir, o zaman müalicə tələməyə gətirilir. Müalicəyə keçən xroniki virus hepatit qaraciyərini zədələyən qeyri steril cihazlar və aletlərlə zədələnməsi və cinsi əlaqə vasitələri yoluyla.

Hepatit A yoluxması isə, qida məhsulları ilə və meşoət təmas yolu ilə yoluxur. Hepatit B və C başqa şəxsin iltiqli, diğ fırçandan istifadə etdikdə, qeyri steril cihazlar və cinsi əlaqə vasitələri yoluyla. Qaraciyərə zərər – viruslar qaraciyəri zədələyən infeksiya vasitələri vasitəsilə yoxdur. Qaraciyəri zədələyən infeksiya vasitələri vasitəsilə yoxdur. Qaraciyəri zədələyən infeksiya vasitələri vasitəsilə yoxdur. Qaraciyəri zədələyən infeksiya vasitələri vasitəsilə yoxdur.

Xroniki hepatit müalicəsinin əsas interferon preparatlarıdır. Hər insana zərərli və ya əhəmiyyətli məlik olan interferonlar sintez olunur. Lakin bu interferonların aktivliyi viruslarla mübarizəyə yetmir. Əlavə interferon qəbulu infeksiya ilə mübarizəyə kömək edir. Bu preparatın diğər virus əleyhinə peyvəndlərlə birgə istifadəsi müalicənin effektivliyini artırır. Qəbulu xəstəliyin tez şəkər olmasını ilə əlaqələndir.

Təxəllüs ölmə ki, standart kompleks müalicə əlavə təxəllüs edir – temperaturun yüksəlməsi, orqanizmə gətirilir, anemiya, hemolitik sarılıq, yitkirlər təxəllüsü, depressiya.

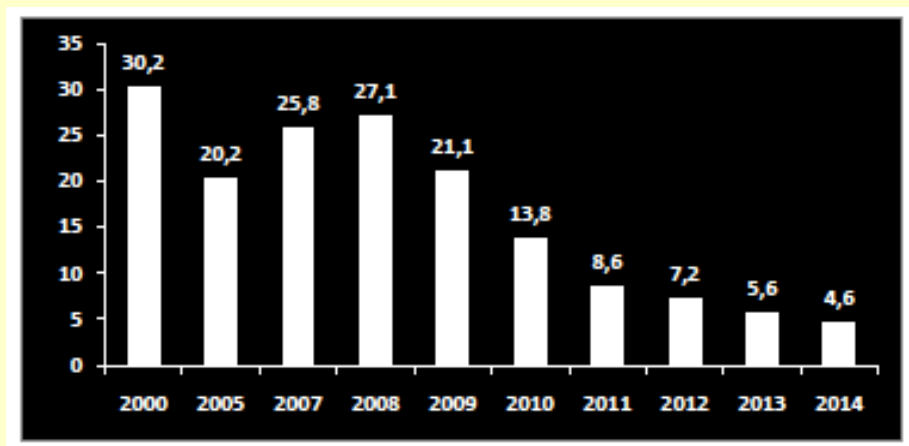
Həyat qazır! Son illərdə virus hepatit ilə mübarizədə onkoterapiya məsləhət görülür. Bu dərvi virus əleyhinə terapiyaya əlavə ruxsalıqlanmış terapiyaya və glicinli asqə salır. Onkoterapiya proseduruna vəna dərvi onkoterapiya qrupu (təbbi onzi) yerdənkəşdir. Bu olqun ortaq müalicəyə əlavə əlavə, əlavə müalicəyə məvəduddür. Qaraciyəri funksiyasını bərpa edir, intoksikasiya simptomlarını azaldır və ya tamamilə aradan qaldırır, orqan və orqanizmə zərər iticəmədən yaşayışdır, münimət qaldırır.

Yeni hüceyrə texnologiyası. Xroniki hepatit və qaraciyər zədələməsi isə son müalicə qəbulu sığın hepatitlərin il müalicə hesab olunur. Səliq hüceyrələri adlanan bu hüceyrələr orqanizmə hər hansı hüceyrəyə transformasiya etmə qabiliyyətinə malikdir. Hepatit zədələyən qaraciyəri bərpa üçün özvi hüceyrələrlə əvəzlənir. Bu terapiya ləta sızoz mərhələdə müalicə sızoz verir. Sığın hüceyrələr orqanizmə strukturunu və ölədirən təm normallaşdırma qabiliyyətinə malikdir. Hərçəki müalicənin təxəllüs müalicəyə əlavə əlavə, əlavə müalicəyə məvəduddür.

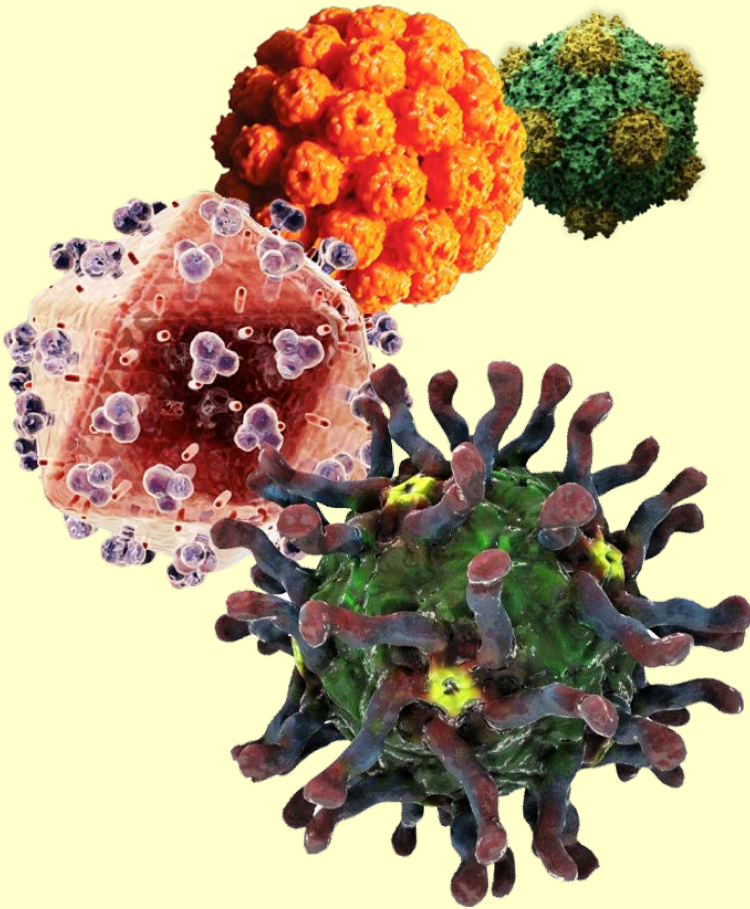
STATİSTİK MƏLUMAT

Əhalinin Virus Hepatitləri ilə xəstələnməsi
(cəmi (nəfər) və əhalinin hər 100 000 nəfərin
(intensiv göstəricisi)

	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
cəmi	2381	1691	2223	2364	1861	1233	780	665	524	435
intensiv göstərici	30,2	20,2	25,8	27,1	21,1	13,8	8,6	7,2	5,6	4,6

(Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi məlumatına əsasən)

Buklet-kitabça Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-illərdə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında 07.07.2011-ci il tarixli, 1621№-li Sərəncamının icrası üzrə, Səhiyyə Nazirliyinin 26.01.2012-ci il tarixli, 6 sayılı əmrinə əsasən Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış və çap edilmişdir.

Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi
Sosial Gigiyena Monitorinqi şöbəsi
Tel: (012) 422-08-23

VIRUS HEPATITLƏRI

